

PRŮVODCE MALÉHO

ČTYŘNOZÍ POMOCNÍCI

Ten, kdo se zajímá o historii psích plemen, leckdy zjistí informace, které ho překvapí. Dnes si budeme povídat o plemeni, které pochází z hornatého poloostrova na středozápadě Velké Británie. Jméno této oblasti je odvozeno od germánského slova Walha, které označuje cizince nebo vůbec někoho cizího. Zajímavé je, že podobný původ je uváděn i u našeho Valašska. Oblast, o které hovoříme, obývají Keltové.

Náš dnešní pes patří mezi nejstarší plemena. V desátém století sepsal král Howell Dobrý sbírku zákonů, ve kterých hovoří i o psech. Jednoho z nich nazýval House Cur. V keltštině Cur znamená něco jako darebák, lotr, kujón nebo podvraták a je to označení, které až na poslední slovo dost vypovídá o povaze psa, o kterém hovoříme. V tehdejší době ale chovatelé přemýšleli nad povahou psa, nikoliv nad jeho vzhledem, takže náš pes asi jako kříženec opravdu vypadal.

Dnešní představitelé plemene už určitě žádné podvratáky nepřipomínají. Naopak jsou to moc pěkní psi. Byli vyšlechtěni pro práci v náročném horském terénu a se specializací na lov lišek a jezevců.

Tomu odpovídá i jejich vzhled. Musí se vejít do nory, nemohou být tedy příliš velcí. Jejich kohoutková výška by neměla přesahovat 39 cm.

Plemeno má středně silnou kostru a mohutné čelisti schopné tvrdého stisku. Oči jsou malé

a hluboko uložené, takže nehrozí, že by se při práci v nore poranily.

Plemeno má malé dopředu překlopené a zvukodobře chránící slecho. Středně dlouhý a úměrně silný krk umožňuje aportovat zvěř tak velkou, že bychom to u tak malého plemene nečekali.

Hřbet je krátký a výborně osvalená bedra ve spolupráci s končetinami umožňují plemeni vytrvalý a neúnavný pohyb. Prut je vysoko nasazený a vesele nesený. Dříve se zkracoval (kupíroval) asi o jednu třetinu. Dnes se většinou nechává dlouhý tak, jak se s ním pes narodil.

Jeden z původních názvů plemene zněl „černý teriér s červeným břichem“. Plemeno je buď černé s pálením, nebo šedé s pálením. Černé barvě se ale dává přednost. Pálení v tomto případě znamená červeno tříslivé znaky na hlavě, krku, končetinách a břiše. Spíše by se zbarvení dalo označit jako červeno tříslivé s černou (šedou) dekou.

Srst je drátovitá a s podsadou. Nechytá se na ni špína a výborně chrání psa před nepřízní počasí. Stejně jako celá řada dalších hrubosrstých plemen se i náš pes upravuje trimováním.

Práce norníka je z hlediska psa náročná. Nemusí se bát jezevce nebo lišky, kteří jsou leckdy

CHOVATELE LOVECKÝCH PSŮ

větší a hlavně těžší než pes. Norník se musí v nore sám rozhodovat. Povelý pána, ani když jsou dány nadzvukovou píšťalkou, v podzemí totiž neslyší.

Svoje chování z nory přenáší i na povrch a není úplně snadné psa přesvědčit, že svého pána má poslouchat. S výchovou je proto třeba začít hned u malého štěněte. Pak získá myslivce psa, který mu bude výborně pomáhat v honitbě.

Toto plemeno neumí jen norovat. Je schopné práce na barvě, umí aportovat kachnu z vody a je vynikajícím loveckým psem pro naháňky. Je to prostě inteligentní, vůči lidem přátelský, pes, který odvede velký kus práce.

V České republice patřilo toto plemeno po zcela dlouhou dobu k nejpočetnějším teriérům. Do naší plemenné knihy bylo zapsáno víc než 23 000 štěňat. Chová se u nás osmdesát let a udělalo hodně pro popularitu loveckých psů. Za velkého zájmu novinářů například vyčistilo pražskou Zoologickou zahradu od lišek.

Párek krásných a pracovitých psů dostal od Československa jako dárek etiopský císař Haile Selassie I. a jedna krásná fenka jménem Legen-

da od Guvernéra vyhrála letos soutěž Šampion šampionů a daleko za sebou nechala líbivá plemena jako je saluki, novofundlandský pes, irský setr nebo husky. Hlavně ale malý, temperamentní a radostný teriér doprovázel a dodnes doprovází myslivce v honitbách.

Teď už určitě víte, že jsme si povídali o **velšterírovi**, kterému v Česku říkáme velšik.

Vladimíra TICHÁ
Snímky Jan Tichý

